

OPENBARING HOOFDSTUK 2

GEMEENTEN ZIJN HET LICHT VAN DE WERELD

DEEL 1. Openbaring 2:1-7. DE BRIEF AAN DE GEMEENTE VAN EFEZE.

(1) De stad Efeze

2:1a Schrijf aan de engel van de gemeente in Efeze:

Burgers. Efeze werd meer dan 1000 v.C. gesticht door Hethieten uit het oosten. Later, kwamen ook Grieken uit het westen daar wonen. In de 3de eeuw v.C. veroverde de Romeinen dat deel van de wereld en werd Efeze de hoofdstad van de Romeinse Rijk in Klein Azië. Er was ook een Joodse gemeenschap (Hd 18:19) die van keizer Augustus het recht verkregen had om hun godsdienst vrijelijk in het Romeinse Rijk te beoefenen. Efeze had ook z'n eigen "wettige (politieke) vergadering" (Hd 19:39).

Handel. Efeze was gelegen aan de westelijke oever van Klein Azië (Turkije), aan de Middellandse Zee en dicht bij de monding van de Cayster Rivier. Efeze was een rijk, welvarend stad met een prachtig haven. De grootste schepen konden daar aanmeren en zeilden naar het noorden, zuiden en westen. Efeze was toegankelijk vanaf het oosten en vele wegen verbond het met andere belangrijke steden. Efeze werd de belangrijkste handelsstad in Klein Azië.

Godsdienst. Efeze was beroemd voor haar verering van de godin Artemis of Diana en haar tempel (Hd 19:27). Mensen kwamen van het hele land om haar in haar tempel te vereren. Deze tempel herbergde ook criminelen en verschaftte werk aan zilversmeden die miniatuur tempeltjes van de tempel van Diana maakten (Hd 19:23-29a).

Er waren ook **Nikolaïeten** in Efeze. Zij waren een sekte of kult met een vrijzinnig leer verwant aan het dualisme van het Gnosticisme. Zij hadden hun eigen wereldbeschouwing, godsdienstig systeem met praktijken en levensstijl. Zij waren wijdverbreid. Vroege kerkvaders als Irenaeus (130-200 n.C.), Tertullianus (190-216 n.C.) en Hippolytus (240 n.C.) dachten dat Nikolaus, de stichter van de kult, een van de zeven diakenen in Handelingen 6:5 was. Maar meer mensen heetten Nikolaus, dat "overwinaar van het volk" betekent. Clemens van Alexandrië (150-216 n.C.) zei dat de Nikolaïeten hun leer baseerde op een uitspraak van Nikolaus, die gezegd zou hebben, "Een mens moet zijn vleeselijke natuur misbruiken." Dat zou dan geleid hebben tot hun vrijzinnige praktijken. De Nikolaïeten (2:6,15) en degenen die zich hielden aan de leer van Bileam (2:14) en de volgelingen van de vrouw Izebel (2:20) waren hoofdzakelijk dezelfde school van ketters. De valse apostelen (2:2) hoorden waarschijnlijk tot hun groep. Hun belangrijkste leer hing waarschijnlijk samen met de overtreding van de apostolische adviezen in Handelingen 15:28-29, "dat u zich onthoudt van afgodenoffers, van bloed, van het verstikte en van hoererij (seksuele immoraliteit)", precies de dingen die de heidense godsdiensten wel deden (zie 1 Pet 4:4-5). Hun leer kwam overeen met de leer van Bileam in Numeri 25:1-2 en Numeri 31:16. Bileam werd verboden Israël te vervloeken, maar gedwongen Israël te zegenen. Hij gaf Israëls vijanden het advies om de Israëlieten *uit te nodigen naar een heidens feest* voor de afgoden. Zo namen de Israëlieten deel aan het eten van offervlees aan de afgoden en bedreven geestelijke en seksuele immoraliteit met de heidenen.

Door valse leraren en valse profeten als Izebel en valse apostelen hebben de Nikolaïeten christenen aangespoord om deel te nemen aan heidense afgodsfeesten en seksuele immoraliteit. Zij profeteerden, leerden en probeerden hun valse leer en praktijken te rechtvaardigen. Volgens de brieven van Petrus en Judas hadden zij groot invloed op gemeentelieden. In een eeuw van veel vervolgingen van christenen leek een dergelijk compromis een aantrekkelijke manier om van alle vervolgingen te ontsnappen! Sommige leden van de gemeenten hebben zich dus bij de Nikolaïeten aangesloten. Het eten van offervlees geofferd aan de afgoden werd door velen beschouwd als een manier om gemeenschap met demonen te verkrijgen (1 Kor 10:14-22).

Apostelen Paulus en Johannes. Paulus arbeidde gedurende zijn tweede zendingsreis (50-52 n.C.) (Hd 18:24-28), zijn derde zendingsreis (53-56 n.C.) (Hd 19:1-41; Hd 20:17-38; 1 Kor 15:32) en zijn laatste zendingsreis (61-62 n.C.) (1 Tim 1:3) in Efeze. Johannes leefde en arbeidde in Efeze van ongeveer 66 n.C. tot zijn dood. Het boek Openbaring werd aan Johannes geopenbaard op Patmos in ongeveer 95-96 n.C. De gemeente van Efeze was dus meer dan 40 jaar oud toen Jezus deze brief aan hen dicteerde. De tweede generatie christenen was niet zo enthousiast en ijverig voor Christus als de eerste generatie christenen. Evenals Israël in de dagen van Jozua en "de oudsten die lang geleefd hebben na Jozua en die alle grote daden van de HEERE gezien hadden" (Joz 24:31; Richt 2:7,10), miste deze gemeente hun "eerste liefde" en toewijding voor Christus.

(2) De zelfaanduiding van Christus.

Let op hoe de zelfaanduiding van Christus in elk van de zeven brieven te maken heeft met de bijzondere toestand van die gemeente!

Deze zelfaanduiding werd geopenbaard aan een gemeente die te maken kreeg met valse leraren (profeten) en valse leiders (apostelen) en die hun eerste liefde voor Christus hadden verloren. Christus is ten volle op hoogte van hun toestand. Hij bleef de ware leiders van zijn gemeenten op de aarde in Zijn hand vasthouden en bleef doorgaan tegenwoordig en actief in hun midden werkzaam te zijn.

2:1b Dit zegt Hij Die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt. De “sterren” vertegenwoordigen de ware leiders van de gemeenten die verantwoordelijk zijn voor wat er in de gemeente gebeurt (zie 1:20). Deze gemeente werd lastig gevallen door valse apostelen die hard probeerden het werk van de ware apostelen (i.e. de schrijvers van de Bijbelboeken) en van de ware oudsten in de gemeente kappot te maken (2:2). Maar Christus blijft ze trouw vasthouden in Zijn hand. Zij moeten weten en overtuigd zijn dat zij volkomen van Christus afhankelijk zijn en helemaal op Hem moeten steunen, Hem moeten dienen en Zijn wil moeten uitvoeren. Alleen zo zullen zij nooit wegvallen. Zij moeten ook weten dat zij beschermd worden als zij aangevallen worden. En zij moeten weten dat zij door Christus geleid en beheerd worden als zij blijven functioneren vanuit hun positie in Zijn hand!

Christus door de Heilige Geest bouwt zijn ene Lichaam, de wereldwijde Gemeente (1 Kor 12:12-13). Hij voert dit uit d.m.v. onafhankelijke gemeenten met hun raad van oudsten. Alle gemeenten in de wereld zijn eigenlijk zelfstandig (onafhankelijk van elkaar), maar aan elkaar verbonden in hun Hoofd, Christus, en in liefde en in dienstbetoon (1 Kor 12:14-27). Dus is er eenheid in verscheidenheid. Maar eenheid wordt niet bereikt door een bepaald kerkgenootschap te stichten. In de Bijbel zijn geen kerkgenootschappen, maar alleen “één kudde met één Herder” (Jh 10:16). En diversiteit wordt niet bereikt door verschillende kerkleiderschapssystemen (structuren) naast elkaar te hebben alsof de hiërarchische, congregationalistische en synodale kerkstructuren allemaal volgens de Bijbel acceptabel zijn. In de Bijbel en in het boek Openbaring zijn er geen overkoepelende kerkstructuren als bv. “een concilie van bisschoppen” of “een synode van afgevaardigden” van alle gemeenten. De eenheid en diversiteit worden nooit georganiseerd, maar functioneren wel. Eenheid kan alleen gehandhaafd worden wanneer elk christen en elke zelfstandige gemeente met Jezus Christus Zelf relateren (Jh 10:16; Jh 15:5; Ef 1:22-23) en gehoorzaam zijn aan wat Christus over de leiderschapstructuur van de gemeente in de Bijbel leert (Mt 20:25-28; Hd 20:17,28; 1 Tim 3:1-7; Tit 1:5-9; 1 Pet 5:1-5). En diversiteit kan alleen gehandhaafd worden door de verschillende genadegaven (geestesgaven) en verschillende bedieningen (1 Kor 12:4-6) ruimte te geven. Christus en de apostelen “leren deze eenheid” (Mt 16:18; Jh 10:16; 1 Kor 12:12-13; Ef 1:22-23; Ef 2:14-22; Ef 3:6), “bidden voor deze eenheid” (Jh 17:20-23), “sporen elkaar aan tot deze eenheid” (Ef 4:1-6) en “gehoorzamen deze eenheid” (Rom 16:17-18; Fil 1:27; Fil 2:1-4; Tit 3:10).

Die te midden van de zeven gouden kandelaren wandelt: (1:13). Christus is tegenwoordig en actief te midden van alle zelfstandige gemeenten op de aarde. Zijn tegenwoordigheid is niet beperkt tot een bepaald plaats (als bv. Jeruzalem), maar is een werkelijkheid in elke gemeente in de wereld. Hij weet alles wat er in elke gemeente gaande is. Niets is voor zijn ogen en oren verborgen, niet eens de grootste geheimen van het hart. Hij is tegenwoordig om te beschermen, te leiden, te versterken, te transformeren, maar ook om te oordelen en te straffen. Niets kan of zal in de gemeente gebeuren zonder Zijn wil of toestemming.

Christus weet precies wat er in de gemeenten gebeurt (Heb 4:13). Hij voelt mee met de zwakheden van de gemeenteleden (Heb 4:15). Hij bidt voortdurend voor hen (Heb 7:25), Hij zorgt dat Zijn Woord op hun verstand en hart geschreven wordt (Heb 8:10). Hij vergeeft hun ongerechtigheden en brengt hun zonden nooit meer in herinnering (Heb 8:12). Hij reinigt hun geweten van dode werken om de levende God te dienen (Heb 9:14). Hij vertegenwoordigt hen bij God in de hemel (Heb 9:24). Hij rust hen toe tot elk goed werk om Zijn wil te doen en in hen te bewerken wat in Zijn ogen welbehaaglijk is (Heb 13:21).

(3) De aanbeveling van Christus

2:2 Ik ken voortdurend uw werken, uw inspanning en uw volharding. Christus prijst de gemeente voor haar daden, harde werk en volharding. De daden heeft betrekking op uiterlijke daden en innerlijke houdingen (3:15).

en weef dat u slechte mensen niet kunt verdragen, en dat u hen op de proef hebt gesteld die van zichzelf zeggen dat zij apostelen zijn, maar het niet zijn, en dat u hebt ontdekt dat zij leugenaars zijn. Christus prijst de gemeente dat zij niet valse apostelen gedogen! Het is dus duidelijk dat niet iedereen die zichzelf “apostel” laat noemen een ware apostel is (zie Hd 1:21-22; 1 Kor 9:1). Deze valse apostelen deden alsof zij door Christus uitgezonden waren en eisten ten onrechte gehoorzaamheid van christenen. Maar de gemeente te Efeze had deze zogenaamde apostelen op de proef gesteld (zie Hd 17:11) en ontdekt dat zij leugenaars waren. Zij hadden deze valse apostelen verworpen (in het openbaar ontmaskerd en buiten de gemeente gesloten) (1 Kor 5:9-13)! Het vraagt moed, geloof en trouw om tegen valse apostelen op te staan en hen uit de gemeente te verwijderen!

In al deze beproevingen bleef de gemeente trouw aan de christelijke leer en werd niet moe de waarheid te verdedigen. De gemeente had geluisterd naar de waarschuwing van Paulus in Handelingen 20:28-31! De taak van “oudsten” is om toe te zien op elkaar en op de hele gemeente en om “opzieners” (letterlijk: bisschoppen) en “herders” (pastoren) van de gemeente te zijn (Hd 20:28). Zij moeten de “wolven” (de valse apostelen, profeten en leraren die gemeenten binnendringen om de waarheid te verdraaien ten einde de discipelen achter zichzelf aan te lokken) buiten houden (Hd 20:30).

2:3 En u hebt volharding getoond en geduldig moeilijkheden verdragen. Om Mijn Naam hebt u zich ingespannen en u bent niet moe geworden. Het laatste werkwoord in de voltooid tegenwoordige tijd betekent:

“Jullie hebben hard gewerkt en (fysiek, mentaal en geestelijk) geworsteld zonder moe te worden.

In vers 6 staat nog een aanbeveling: “Maar dit hebt u vóór, dat u de werken van de Nikolaiëten voortdurend haat, die ook Ik voortdurend haat.” De Nikolaiëten waren een kult met valse apostelen.

(4) De veroordeling van Christus.

2:4 Maar ik heb tegen u dat u uw eerste liefde hebt verlaten. Christus veroordeelt de gemeente en de leider die de gemeente vertegenwoordigt dat zij hun eerste liefde hebben verlaten. Ten spijt van alle activiteiten in de gemeente waren de christenen niet zo toegewijd als voorheen! Regelmatige bezoek aan de gemeente betekent nog niet hetzelfde als liefdevolle toewijding! Voorheen had hun liefde voor Christus hen geïnspireerd en aangevuurd om God te dienen. Maar nu was hun liefde afgekoeld en leefden zij halfhartig.

(5) De bevelen van Christus.

2:5 Bedenk dan van welke *hoogte* u bent gevallen en bekeer u en doe de eerste werken. Christus spoort de gemeente aan na te denken over hun terugval in liefde. Zij moeten in herinnering brengen welke liefde zij in het begin hadden en hoe zij Christus van harte en zonder compromis hebben gediend. Zij moeten zich bekeren, letterlijk: hun *denken wijzigen en hun gedrag hervormen*, en doen wat zij deden toen zij nog toegewijd waren!

Maar zo niet, dan kom (*onvoltooid tegenwoordige tijd*) ik spoedig bij u en zal uw kandelaar van zijn plaats wegnemen, als u zich niet bekeert. Christus waarschuwt hen dat Hij *al naar hen onderweg is* om hun kandelaar van zijn plaats weg te nemen, tenzij zij hun gedachten en daden veranderen! Er mag wel een kerkgebouw en een gemeente in hun stad overblijven, maar het zal niet meer een brandend (lichtgevend) kandelaar voor de wereld zijn! Het zal geen invloed meer hebben. En waar geen echte gemeente meer is, is ook geen verkondiging van de waarheid, geen aanbod van echte verlossing en ook geen aanname van deze verlossing. Wanneer christenen koud worden in hun geloof, worden zij gestraft met achteruitgang, verval en een verlies van hun geestelijke voorrechten.

2:6 Maar dit hebt u vóór, dat u de werken van de Nikolaïeten voortdurend haat, die ook ik voortdurend haat. (Zie vers 3).

(6) De aansporing van Christus.

2:7. Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt. Letterlijk: “Hij die oren heeft (en alle mensen hebben oren) *moet* horen wat de Geest *aldoor* aan *de gemeenten* (meervoud) zegt. Elk van de zeven brieven moet aan alle gemeenten in de wereld en in de geschiedenis voorgelezen worden en moet telkens weer gelezen worden, omdat de Geest door deze brieven *telkens weer* tot de gemeenten spreekt!

Hoewel het Christus is Die spreekt, zegt Hij dat het de Geest is Die spreekt! Dus Jezus Christus Zelf zegt dat Hij de Geest is (zie 2 Kor 3:17). Christus sprak gedurende de oudtestamentische periode door Zijn Geest tot de profeten (1 Pet 1:9-12; Heb 1:1-2). Christus gaat gedurende de nieuwtestamentische tijd door met spreken door Zijn Geest tot de apostelen en door de apostelen tot de mensen (2:7; Jh 14:26; Jh 6:13-14). Daarom is de hele Bijbel, bestaande uit het Oude Testament en het Nieuwe Testament “het Woord van Christus” en “geïnspireerd door de Heilige Geest” (Ef 6:17; 2 Tim 3:16-17; 2 Pet 1:19-21).

(7) De belofte van Christus.

2:7b Wie *aanhoudend* overwint

Het onvoltooid tegenwoordige deelwoord duidt niet eenvoudig op één overwinning, maar op *voortdurend* overwinnen van verzoeken (verleidingen) en beproevingen (vervolgingen) tot het einde toe (Mt 10:22)! “Een overwinnaar” is een christen die trouw aan Jezus Christus blijft en die volhoudt in verzoeken en beproevingen, zelfs tot de dood. Maar hij is niet noodzakelijk een martelaar, zoals Paulus in zijn leven bewijst (2 Tim 4:6-8). “Een overwinnaar” is een christen die tegen de zondige natuur binnen in hem, tegen de zondige wereld om hen heen en tegen de demonen boven hem strijdt en die volhoudt Christus lief te hebben tot het einde toe. Een overwinnend christen is wedergeboren en wandelt in geloof (1 Jh 5:4). Het Woord van God leeft in hem en hij overwint de Boze (1 Jh 2:14-15). Een overwinnaar gelooft niet elke “geest”, maar toetst de geesten om te zien of zij van God of van de duivel komen. Hij belijdt dat Jezus Christus van God komt (en God openbaart). De Geest van Christus leeft in hem en deze Heilige Geest in een christen is veel groter (machtiger, wijzer, enz.) dan hij die in de wereld woont (i.e. de Boze of duivel of een van zijn demonen (1 Jh 4:1-5).

hem zal ik (*de recht geven*) te eten van de Boom des levens, die midden in het paradijs van God staat. Door de zondeval heeft de mens het voorrecht verloren van de boom van het leven in het paradijs te eten (Gen 3:22,24). Het woord “paradijs” betekent “tuin” en is via Perzisch in het Grieks terechtgekomen. Christus belooft “de overwinnaars” dat zij recht hebben te eten van de boom van het leven die in het paradijs van God is (22:2,14,19). *Het oorspronkelijke paradijs* in de omgeving van Eden was een kleine tuin, tijdelijk en een plaats waar het nog mogelijk was te zondigen en te sterven (Gen 2:8-17). Maar *het paradijs van God* is eerst in de hemel bij God (Lk 23:43; 2 Kor 12:3-4) en daarna op de nieuwe aarde met God (2:7; 22:2). Het paradijs van God is eeuwig en blijvend. Het is een plaats waar wat onrein is niet binnen zal komen (21:27) en waar er geen dood meer zal zijn (21:4)! God wandelde wel es in het oorspronkelijke paradijs (Genesis 3:8), maar woont de hele tijd in het paradijs van God (21:3). Het oorspronkelijke paradijs is verloren gegaan. Maar het paradijs van christenen kan nooit meer verloren gaan!

(8) Een mogelijke toepassing.¹

De gemeente van Efeze is een voorbeeld van dood orthodoxie, een gemeente die aan de waarheid vasthoudt, maar de liefde heeft losgelaten! Zo een gemeente vertegenwoordigt de keus tussen liefdeloos dogmatische orthodoxie en waarheid dat liefheeft (zie Efeziërs 4:15).

Christus prijst hun orthodoxie (dat zij vasthouden aan de waarheid en juiste uitleg van de Bijbel). Hij prijst hen dat zij durven de valse apostelen (profeten, leraren) die proberen op geslepen wijze gemeenteleden wijs te maken dat ook zij "apostelen" (i.e. uitgezonden) door Christus zijn, op de proef te stellen en te ontmaskeren als valse apostelen (profeten, leraren)(zie 2 Kor 11:1-15). Christenen die "ja" tegen Christus zeggen, moeten voortdurend "nee" blijven zeggen tegen elk mens, elk geestelijk beweging en elk leer dat probeert het ware onderricht van de Bijbel te ondermijnen!

Maar Christus veroordeelt hun gebrek aan liefde. Zij hebben hun eerste liefde voor Christus en Zijn zaak losgelaten. Zij studeren niet meer de Bijbel, zij bidden minder, hun christen-zijn is oppervlakkig en zij hadden geen christen vreugde. Terwijl zij de leer van de Nikolaiëten haten, haten zij ook de Nikolaiëten zelf. Zij houden zich alleen bezig met de waarheid van de leer, maar verwaarlozen de liefde voor verloren mensen. Zij maken geen compromissen tussen de christelijke leer en de leer van de Nikolaiëten in de wereld (2:18-28), maar scheiden zich ook af van de wereld zodat zij geen licht voor de donkere wereld meer kunnen zijn. Zij proberen de waarheid in hun midden zuiver te houden, maar beschouwen de wereld om zich heen als een gevaar en een verleiding zodat zij niet meer kunnen evangeliseren en verloren mensen voor Christus kunnen winnen. Zij hebben wel de gordel van waarheid omgebonden, maar de schoenen voor de bereidheid het evangelie te verkondigen uitgedaan (Ef 6:14-15). Zij kruipen weg voor de liefde, omdat zij de liefde voor de verloren mensen in de wereld te moeilijk en te gevaarlijk vinden! Echte liefde zegt "nee" tegen valse leerstellingen, maar "ja" aan de mensen die in de valse godsdiensten en culten gevangen zitten. Ware liefde zegt "nee" tegen valse apostelen, valse profeten en valse leraren, maar altijd met compassie ten einde hen voor Christus en Zijn onvervalste waarheid te winnen.

Christus beveelt deze orthodoxe gemeente zich te bekeren (haar denken te veranderen en gedrag te hervormen) en weer de werken van de vroegste christenen te doen. Zij moet door zich in liefde aan de waarheid te houden, in alles groeien naar Christus, het Hoofd van Zijn Kerk/Gemeente (Ef 4:15)!

DEEL 2. Openbaring 2:8-11. DE BRIEF AAN DE GEMEENTE VAN SMYRNA.

(1) De stad Smyrna

2:8a En schrijf aan de engel van de gemeente in Smyrna:

Burgers. Smyrna was oorspronkelijk een kolonie van de Griekse staat Ionië. Later werd het door de koning van Lydia vernietigd. Drie eeuwen later werd het iets ten zuiden herbouwd. Het was een mooi stad, met huizen vanaf de zee aan de bergwand omhoog gebouwd tot de openbare gebouwen bovenop de ronde top, "de Pagos" die de kroon van Smyrna genoemd werd. Van wegen een koele zeebries was Smyrna een populaire keus van de Romeinen en Joden. Het maakte aanspraak de eerste stad in Klein Azië te zijn, in elk geval wat schoonheid en grootte betreft.

Handel. In handel wedijverde Smyrna met Efeze.

Godsdienst. Smyrna was altijd een loyale bondgenoot van Rome en daarom beoefende de stad de verering van de Romeinse keizer. Er waren ook veel Joden in Smyrna. Omdat zij zich beschouwden als "het enige volk van God", vervolgden zij de christenen.

De gemeente van Smyrna werd waarschijnlijk gesticht tijdens de tweede zendingsreis van Paulus (53-56 n.C.). In Handelingen 19:10 lezen we, "En dit gebeurde twee jaar lang, zodat *allen die in Asia woonden*, het Woord van de Heere Jezus hoorden, zowel Joden als Grieken."

(2) De zelfaanduiding van Christus.

Deze zelfaanduiding van Christus wordt geopenbaard aan een gemeente die lijdt onder vervolging en die aangespoord wordt trouw te blijven, zelfs tot de dood.

2:8b Dit zegt de Eerste en de Laatste. Christus introduceert Zich als de Eerste en de Laatste, d.w.z., als een Wezen Die één is met God de Vader, de Almachtige (1:8,17). Hoewel de gemeente vervolgd wordt en mensen zouden sterven zou de dood niet het laatste woord hebben! Ook Jezus Christus stierf en stond weer op uit de dood!

Die dood werd, toch leeft (HSV: Die dood is geweest en *weer* levend is geworden). Een beter vertaling is: "Die dood werd, toch leeft!" Jezus zegt niet dat Hij stierf en toen weer levend werd, maar dat Hij stierf terwijl Hij toch leefde! Dit kan alleen betekenen dat Jezus Christus naar Zijn goddelijke natuur altijd leefde (nooit gestorven is), maar dat Hij alleen naar zijn menselijke natuur stierf (zie 1:18)! Jezus Christus is de Eeuwige Levende God, Die de dood in Zijn menselijke natuur overwon en ook de dood voor alle christenen zal overwinnen!

¹ zie J.H. Bavinck. En voort wentelen de eeuwen.

(3) De aanbeveling van Christus

2:9 Ik ken uw werken, verdrukking en armoede – u bent echter rijk! Christus prijst de gemeente voor de verdrukking die zij doorstaan en voor hun extreme armoede. Hoewel de stad Smyrna rijk was, was de gemeente arm (1 Kor 1:26). Van een werelds gezichtspunt was “een christen worden” een opoffering, want christenen verloren dikwijls hun baan en werden door de niet-christenen vervolgd. Zij leden honger, gevangenschap en dikwijls de dood d.m.v. wilde dieren die hen in de arena verscheurden of levend verbrand werden terwijl zij aan paal hingen. Zij waren arm in wereldse bezittingen, maar rijk in geestelijke bezittingen! Zij waren de mede-erfgenamen van Christus en de hele nieuwe aarde (Rom 8:17)!

– **en ik ken de lastering van hen die zeggen dat zij Joden zijn, maar het niet zijn; zij zijn namelijk een synagoge van de satan.** Christus wist dat vooral de Joden de christenen belasterden en zelfs de heidenen en hun regeringen tegen de christenen opzetten.

De Joden vochten de aanspraak van christenen aan dat zij “het volk van God” waren, een aanspraak die de Joden voor zichzelf reserveerden! Het conflict draaide om de vraag “wie de ware Joden waren”, d.w.z. “wie hun lof van God ontvingen” (zie Rom 2:28-29). Waren dat *het lichamelijke nageslacht* van Jakob (waarvan de meesten niet geloofden dat Jezus Christus de Messias was), of waren dat *het geestelijke nageslacht* van Abraham (mensen uit alle volken die geloofden dat Jezus Christus de Messias was)? De Bijbel leert duidelijk dat alle mensen die gerechtvaardigd zijn door het geloof in Jezus Christus het geestelijke nageslacht van Abraham zijn (Gal 3:6-8). Zij zijn in hun hart besneden (wedergeboren) door de Heilige Geest. Ze zijn door geloof in de gekruisigde Christus een nieuw schepping geworden (Rom 2:28-29; Rom 9:6; Gal 6:12-16)! Jezus, strijdt met het zwaard uit zijn mond tegen deze Joden (2:16) en noemt hen “een synagoge (bijeenkomst) van de satan”. Dit is geen antisemitische uitspraak, maar de waarheid. Jezus waarschuwt mensen die niet geloven dat “Hij is Die Hij zegt te zijn”, dat zij in hun zonden zullen sterven (Jh 8:24)! Alleen zij die dit geloven zullen het evangelie ook naar de Joden brengen zodat ook zij behouden mogen worden!

Heel veel Joden waren naar Smyrna verhuisd om zaken te doen. Zij hadden van de Romeinse overheid toestemming gekregen vrijelijk hun godsdienst overal in de Romeinse Rijk te beoefenen. Het was vooral in Smyrna waar de Joden de christenen aan de Romeinen hebben verraad en christenen voor de Romeinse rechtbank hebben gesleept. Zij waren gevuld met kwaadaardig antagonisme tegen christenen en werden satans instrument om de Kerk/Gemeente te vervolgen. (Hd 13:50; Hd 14:2,5,19; Hd 17:5,13; Hd 18:6,17; Hd 20:3; Hd 21:11,27-36; Hd 23:12; 25:7).

De moderne gedachten dat de Joden op een of ander bijzondere en uitverkoren wijze “Gods volk” zijn, is niet Bijbels. Omdat de Joden Jezus Christus als Messias, Verlosser en Heer verworpen hebben, heeft Christus hen verworpen (Lk 10:16)! Omdat zij de profeten hebben verworpen en de Messias hebben gedood, werd het Koninkrijk van God van hen weggenomen en aan een volk gegeven die de vruchten daarvan zou dragen (i.e. aan Joden en niet-Joden die in Jezus Christus geloven) (Mt 8:11-12; Mt 21:33-44). De ongelovige en rebelse Joden zijn niet de kinderen van Abraham en ook niet de kinderen van God, maar “de kinderen van de duivel” (Jh 8:39-44). Jezus Christus noemt hen “een synagoge van de satan”, d.w.z. een groep mensen die voor hun godsdienst rondom de satan bijeenkomen (2:9)! De Joden geloofden in “God”, maar hun god is niet meer de God Die Zich in de oudtestamentische profeten en in Jezus Christus heeft geopenbaard (Heb 1:1-2). Hun god was niet “de God en Vader van onze Heer Jezus Christus” (2 Kor 1:3; Efeziërs 1:3; 1 Pet 1:3). De Joden zijn van de Bijbel afgedwaald en hebben hun eigen god bedacht, een god die een wiskundige eenheid is, en die zich wel in (dode) vuur kon openbaren (Ex 3:2-6), maar bijvoorbeeld niet in (levend) Heer Jezus Christus kon openbaren (Jh 14:9; Kol 1:15; Kol 2:9). Deze veroordeling van Jezus Christus toont de afvalligheid en veroordeling van de Joden aan.

(4) De veroordeling van Christus.

Geen.

(5) De bevelen van Christus.

2:10 Wees niet bevreesd voor wat u lijden zult. Zie, de duivel zal sommigen van u in de gevangenis werpen, opdat u verzocht wordt. Christus vermaant de christenen om niet met zichzelf medelijden te hebben, omdat Hij heel goed weet wat er met hen gebeurt! Satan wordt de aanstoker van vervolging en het lijden genoemd, omdat hij in deze zin degene is die de vervolging van de Kerk/Gemeente beplant, aanzet, motiveert, enz. Terwijl de satan christenen verzoekt door hun te vervolgen en naar beneden in zonde te halen en weg van Christus te trekken, gebruikt God dezelfde mogelijkheden (aanvallen) als een beproeving (toets) om de christenen op te bouwen, te louteren en te heiligen!

En u zult een verdrukking hebben van tien dagen. Christus spoort de christenen aan hun vijanden niet te vrezen, omdat hun lijden een kort periode zal duren, gesymboliseerd door “tien dagen” Bij al het kwaad dat de satan doet, moeten christenen onthouden dat de satan “gebonden” (ingetoomd, beknot, ingeperkt, beperkt) is door de soevereine begrenzing door Christus (20:1-3)! De tijd die satan gegeven wordt om zijn kwaad tegen christenen op een bepaalde plaats uit te voeren, is een afgemeten tijd: het zal niet korter, maar ook niet langer zijn! Hij kan niet meer kwaad doen dan wat Christus hem toestaat! Vergelijk dit met de 3½ dag waarin het beest uit de zee macht gegeven wordt om de christenen te overwinnen (11:7). Vergelijk dit met de andere *symbolische afgemeten tijden* in Openbaring 12:6 en 13:5.

Omdat de beproeving “een korte tijd” duurt, is het te verdragen en kunnen de christenen ook volharden (Jes 26:20-21; Jes 54:8; Mt 24:22; 1 Pet 1:6; 1 Pet 5:10). Christus spoort hun aan trouw te blijven ook al kost het hen hun leven.

(6) De aansporing van Christus.

2:11a Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt. Zie Openbaring 2:7.

(7) De belofte van Christus.

2:10b,11b Wees trouw tot in de dood, en ik zal u de kroon van het leven geven. Christus belooft de kroon van het leven, d.w.z., niet een koningskroon, maar een overwinnaarkrans. Het bestaat uit de ervaring van het eeuwig leven, eerst in de hemel en later op de nieuwe aarde. Ook Jakobus zegt dat wie volhard onder verzoeken (beproevingen) en de toets doorstaat, zal de overwinnaarkrans van leven ontvangen (Jak 1:12). Paulus zegt dat wie de goede strijd gestreden heeft en de wedloop voltooid heeft en het geloof behouden heeft, zal de overwinnaarkrans van gerechtigheid ontvangen (2 Tim 4:7-8). Degene die volgens de regels van de wedstrijd loopt en de wedstrijd voltooid, zal de overwinnaarkrans ontvangen (2 Tim 2:5). Degene die een harde en gedisciplineerd trainingschema volgen (letterlijk: zichzelf een blauw oog slaan), doelgericht lopen en niet maar in de lucht slaan, maar zo lopen dat zij winnen, zullen de onvergankelijke overwinnaarkrans ontvangen (1 Kor 9:24-27). De oudsten die goede herders van Gods kudde zijn, zullen de overwinnaarkrans van heerlijkheid ontvangen. (1 Pet 5:4). Dit betekent dat verschillende christenen verschillende wedstrijden lopen, maar dat allen dezelfde overwinnaarkrans van eeuwig leven zullen ontvangen!

Wie overwint, zal zeker geen schade toegebracht worden door de tweede dood. Hoewel christenen door “de eerste dood” (de lichamelijke dood) schade toegebracht zullen worden, zullen zij nooit bij de wederkomst in “de tweede dood” of poel van vuur geworpen worden (20:15; 21:8). De ongelovige zal in de eeuwige straf gaan (Mt 25:41,46). Daar in de hel zal niet alleen het lichaam, maar ook de geest van de ongelovigen voor eeuwig verloren gaan (Mt 10:28).

(8) Een mogelijke toepassing.²

De gemeente van Smyrna is een voorbeeld van een gemeente die door een ander godsdienst vervolgd wordt, een gemeente die nog niet op een zichtbare wijze kan zijn wat zij in wezen al is.

De gemeente van Smyrna vertegenwoordigt alle gemeenten in de wereld en in de geschiedenis die vervolgd worden door een legalistische godsdienst. Deze christenen hebben bemoediging nodig. Zij moeten uit de dichte mist van hun zorgen over hun armoede en vervolgingen getrokken worden *zodat hun radar dwars door de mist de diepste werkelijkheid van gebeurtenissen op de aarde kunnen zien zoals God ze ziet.*

Voor deze christenen is alles in werkelijkheid anders dan wat ze schijnen: Jezus Christus schijnt *de laatste* te zijn, maar is in werkelijkheid *de eerste*. Hij werd een tijdelijke *mens*, maar is in werkelijkheid de eeuwige *God*. Hij *stierf* aan het kruishout, maar is in werkelijkheid Degene die *leeft*. Het schijnt onbegrijpelijk dat Degene Die het universum schiep en vóór het universum en tijd bestond, Zelf het geschapen universum en menselijke geschiedenis binnentreedt en een mens werd zoals wij (uitgezonderd de zonde)!

De werkelijkheid vanaf Gods oogpunt is anders dan hoe het schijnt te zijn vanaf menselijke oogpunt. De armen zijn eigenlijk rijk! De Joden die christenen vervolgen zijn in werkelijkheid geen Joden! De synagoge (plaats van bijeenkomst) van de HEERE is tegelijk een synagoge (plaats van bijeenkomst) van de satan. En christenen die trouw blijven tot in de dood ontvangen de overwinnaarkrans van het eeuwig leven! Christenen leven dus in een wereld dat bestaat uit bedrieglijke verschijningen! Christenen moeten zich realiseren dat dingen in werkelijkheid anders zijn dan wat zij oppervlakkig bekeken schijnen te zijn. Vanaf het gezichtspunt van Christus zijn alle dingen anders dan vanaf het gezichtspunt van mensen. “Toch heb ik nagedacht om dit (wat er in de wereld gebeurt) te kunnen begrijpen, *maar* het was moeite in mijn ogen, totdat ik Gods heiligdom binnenging (en de zaak vanaf Gods gezichtspunt bekeek) *en* op hun einde lette” (Ps 73:16-17). De Kerk/Gemeente is in deze tegenwoordige wereld wat zij nog niet in werkelijkheid kan zijn. De Kerk/Gemeente bezit dingen die nog onzichtbaar en ontastbaar zijn.

Aanvankelijk sloten vele niet-Joden die in de God van de Bijbel geloofden zich aan bij de Joden. Toen de apostelen het evangelie aan de Joden en proselieten verkondigde, werden vele van deze proselieten christen. Hierop werden de Joden jaloers en begonnen de christenen in de gemeenschap te lasteren en te vervolgen. In de synagogen bestudeerden en verkondigden de Joden de Wet, maar in hun dagelijks leven overtraden zij de Wet. Zo werden hun synagogen bijeenkomsten van ontmoetingen met de satan. Zo werd christenen “vervolgde christenen” en de Christelijke Kerk “de Vervolgde Kerk”.

Christus prijst de gewilligheid van christenen armoede en vervolgingen te lijden die veroorzaakt worden door vooral andere godsdiensten die ook geloven in de Wet, de Profeten en de Psalmen! Deze godsdiensten zijn jaloers op de groei van de Christelijke Kerk in hun land. Zij noemen zichzelf “Joden” (d.w.z. mensen die door God geprezen wordt), maar zij hebben niets gemeen met de God van Abraham, Mozes en David! Zij hebben de God die Zich in de profeten van het Oude Testament geopenbaard heeft al lang verlaten. Zij zijn verstrikt geraakt in een mens (profeet)-gemaakte godsdienst van uiterlijke vroomheid en het houden aan de Wet!

² zie J.H. Bavinck. En voort wentelen de eeuwen.

Christus heeft geen veroordeling voor de lijdende gemeente. Wat deze gemeente nodig heeft is bemoediging! En de Een Die hen bemoedigt is niemand anders dan de Een die gedood is en toch leeft!

Christus beveelt de gemeente om niet bang te zijn voor wat zij moeten lijden. Hij openbaart aan hen dat de satan en zijn bondgenoten (andere godsdiensten) hen zou vervolgen en in de gevangenis zouden smijten. Maar hun lijden zal maar “tien dagen” duren, een symbool voor een volle, maar toch goddelijk afgemeten en beperkte tijd! Wanneer christenen weten dat hun lijden niet eindeloos doorgaat, maar beperkt blijft, kunnen zij de pijn van het lijden makkelijker verdragen. Ze behouden hoop en perspectief op de gebeurtenissen van Gods gezichtspunt gezien. Christus mag hen aansporen om trouw te blijven tot het punt van de dood, omdat Christus dezelfde weg voor hen gegaan is. Christenen worden aangespoord om in hun lichamen aan te vullen wat er nog aan het lijden van Christus ontbreekt (Kol 1:24 NBV; 2 Kor 1:5; 1 Pet 4:13).

Christus belooft dat als de christenen overwinnen, d.w.z. hun vervolging en lijden dapper verdragen, er geen enkel rede is bang (angstig) te zijn, want zij worden vastgehouden in de handen van Hem die ook stierf en toch leeft! Zij worden misschien gedood, maar zullen nooit in de verdoemenis (de tweede dood) buiten de tegenwoordigheid van God (2 Tes 1:9) terechtkomen want zij ontvangen het eeuwig leven!

DEEL 3. Openbaring 2:12-17. DE BRIEF AAN DE GEMEENTE VAN PERGAMUM.

(1) De stad Pergamum

2:12a En schrijf aan de engel van de gemeente in Pergamum:

Burgers. Pergamum (afgeleid van het woord “perkament”)(vandaag Bergama)(HSV: Pergamus) werd gebouwd op een hoge rotsachtige heuvel omringd door een groot vallei. Het was een oud koninklijk stad en later de zetel van de Romeinse overheid in Klein Azië.

Handel. Er waren veel handelsgilden.

Godsdienst. Pergamum was een plaats met veel aanbidding van afgoden. Dionysius Kathegemon (de leider); Aesculapius Soter (de god van genezing); Athena Nikephoras (de bringer van overwinning); en de Romeinse keizer cultus. Dit maakte Pergamum tot een gevaarlijke plaats voor christenen! Jezus noemt Pergamum de plaats “waar satan zijn troon heeft en waar satan woont”, waarschijnlijk omdat de god Aesculapius (de god van genezing) aanbeden werd onder het symbool van *een slang* (zie 12:9). Pergamum was het centrum voor de keizer aanbidding (zie 13:3). Er waren tempels gewijd aan de keizer aanbidding en alle burgers werden verplicht wierook voor het beeld van de keizer te branden en te belijden “Caesar is de Heer”. De stad had ook veel andere heidense tempels en kapelletjes, vooral gewijd aan de goden van de verschillende handelsgilden. De grote altaar van Zeus (het hoofd van het Griekse pantheon van goden) stond in Pergamum. De Nikolaïeten waren niet alleen in Efeze en Tyatira, maar ook in Pergamum. In alles leek het alsof de satan vrije spel in Pergamum had. Jezus noemt de satan “de prins van de wereld”, d.w.z., van dat deel van de wereld die slecht en antichristelijk is (Jh 12:31; zie 1 Jh 5:19).

(2) De zelfaanduiding van Christus.

2:12b Dit zegt Hij Die het tweesnijdende, scherpe zwaard heeft: Christus introduceert Zichzelf als de Een Die het tweesnijdende, scherpe zwaard heeft (zie 1:16). Dit zwaard wordt in het oordeel en in oorlogen gebruikt. Het is een symbool dat Christus met zijn oordelende woorden oorlog voert tegen de zondaars in de Kerk/Gemeente en tegen de valse leraren en culten als de Nikolaïeten die zich niet wilden bekeren (2:16) en tegen regeringen en godsdiensten die de Kerk/Gemeente vervolgen (19:15). Met ditzelfde zwaard zal Hij ook “de heidenen” en “de koningen van de aarde en hun legers” slaan (19:15,21), die hier een symbool zijn van de slechte mensen op de aarde (Jes 11:4). Met zijn oordelende woorden zal Hij uiteindelijk ook de laatste antichrist neerslaan (zie 2 Tes 2:8).

(3) De aanbeveling van Christus

2:13 Ik ken uw werken en weet waar u woont, namelijk waar de troon van de satan is. De afgoderij, tempels en kapelletjes en keizer aanbidding maakte deze stad tot een ware woonplaats en troon van de satan. Christus zegt daarmee dat Hij de gevaarlijke omstandigheden van de gemeente heel goed begrijpt! Dit is een troost voor christenen! Het Christelijke Geloof vormt het grootste contrast tot de heidense godsdiensten. De heidenen en hun godsdiensten haten christenen, omdat Jezus Christus de enige is Die bekering en levensverandering vereist! Daarom worden christenen het minst getolereerd, het meest gehaat en ondergaan zij de grootste strijd om overeind te blijven staan!

U houdt vast aan Mijn Naam, en u hebt het geloof in Mij niet verloochend, zelfs niet in de dagen van Antipas, mijn trouwe getuige, die gedood werd bij u, waar de satan woont. Christus prijst deze christenen omdat zij volharden Christus te belijden, zelfs toen Antipas om zijn geloof in Christus gedood werd. Zijn marteldood maakte christenen duidelijk dat de keus kan zijn tussen “geloof in Christus verloochenen” of “gedood worden.” Deze waarschuwing spoort de gemeente aan het geloof in Christus niet te verloochenen en Zijn Gemeente niet te verlaten.

(4) De veroordeling van Christus.

2:14 Maar ik heb enkele dingen tegen u, namelijk dat u daar mensen hebt die zich houden aan de leer van Bileam, die Balak leerde voor de Israëlieten een struikelblok neer te leggen, opdat zij afgodenoffers zouden eten en hoererij bedrijven.

2:15 Zo hebt u er ook die zich houden aan de leer van de Nikolaïeten en dat haat ik. Zie 2:1.

Er zijn christenen die denken dat een compromis sluiten een geoorloofd optie is. Maar Christus veroordeelt de gemeente omdat bepaalde leden de heidense feesten bijwoonden en waarschijnlijk ook deelnamen aan de seksuele uitspatting die deze feesten karakteriseerden. Je onttrekken uit deze feesten betekent je onttrekken uit een groot deel van het sociale leven in die tijd. Weigeren deel te nemen betekent meestal je ambacht of beroep en je baan verliezen, en maakte je tot een verworping (Engels: outcast) in de maatschappij. Sommige gemeenteleden argumenteerden dat je wel aan deze feesten kon deelnemen zolang je niet vergeet dat afgoden “niets” zijn. Dus, zolang jij je mentaal op een afstand hield van deze heidense praktijken, kon je nog steeds “een christen” zijn.

Er waren ook christenen die het noodzakelijk vonden een compromis te sluiten. Zij argumenteerden dat je de satan niet kon verslaan als je niet eerst goed met de satan en zijn leerstellingen bekend geworden was en zijn praktijken heeft uitgeprobeerd (zie 2:24)!

Dit compromis met de wereld, deze tolerantie met slechte christenen in de gemeente, dit gebrek aan tucht uit te oefenen in de gemeente kan een gevolg zijn van een nadruk op individuele verlossing ten koste van het complete welzijn van de gemeente.

(5) De bevelen van Christus.

2:16 Bekeer u. Christus vermaant de gemeente zich te bekeren, d.w.z., hun “denken te veranderen” en hun “gedrag te hervormen”. De leiders van de gemeente moeten zich bekeren en tucht uitoefenen op de zondige gemeenteleden (zie 1 Kor 5:9-13; 1 Kor 6:9-11; Tit 1:10-13; Tit 3:10)! En de zondige gemeenteleden moeten zich bekeren en zich van hun slechte associaties afkeren. De gemeente als geheel moet zich bekeren, enerzijds van zonden in denken, spreken en gedrag en anderzijds van de tucht te verwaarlozen.

En zo niet, dan kom ik (Ik ben al onderweg) spoedig bij u en zal ik zeker tegen hen oorlog voeren met het zwaard van Mijn mond. Christus waarschuwt dat Hij *al onderweg is naar hen toe* om hen te veroordelen. Hij zal zeker met het zwaard (van oordeel en oorlog) van zijn woorden tegen hen strijden. Hij zal hen veroordelen en zijn straf uitvoeren (Ezech 18:21-24).

Er zijn verschillende manieren waarop Christus “komt” (zie 1:8; 3:11; 16:15; 22:17; Lk 12:35-40).

Christus maakt gebruik van profetische verkoren als Hij spreekt over Zijn komst. Hij beschouwt de hele periode van verheerlijking, d.w.z. vanaf zijn opstanding uit de dood, hemelvaart, troonsbestijging en heerschappij tot aan zijn wederkomst als een geheel. In Matteüs 26:64 zegt Hij, “Van nu aan zult u de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van de kracht van God en zien komen op de wolken van de hemel!” In Matteüs 16:28 beschrijft *het begin van zijn komst* en in Matteüs 16:27 *het einde van zijn komst*! Zijn discipelen zullen het begin van Zijn komst zien, maar het einde (voltooiing) van Zijn komst kan niemand weten.

Christus komt in Zijn menselijke natuur bij Zijn eerste komst en bij Zijn wederkomst en Hij komt in Zijn Geest door heel de Nieuwtestamentische periode heen.

▪ Zijn komen in Zijn vernederde staat.

Bij Zijn eerste komst aan het begin van de nieuwtestamentische periode kwam Christus in Zijn vernederd goddelijk en menselijk natuur, als God Die de zwakke en sterfelijke natuur van mensen aangenomen had, de schepping en de geschiedenis binnentrad ten einde God te openbaren, verzoening van zonden te maken, de satan te binden (Jh 1:14; Jh 6:38; Jh 12:46; Rom 1:3; Fil 2:6-8; 1 Jh 3:8). Dit was een lichamelijke, zichtbare en persoonlijke komen van Christus.

▪ Zijn komen in Zijn verheerlijkte staat.

Na zijn opstanding uit de dood kwam Christus met kracht en heerlijkheid van zijn verheerlijkte natuur en verscheen aan Zijn discipelen over een periode van 40 dagen (Mt 16:27; Mt 28:16-20; Jh 16:16; Jh 20:19-29; Rom 1:4). Dit was een lichamelijke, zichtbare en persoonlijke komst van Christus.

▪ Zijn komen door de Heilige Geest.

Na zijn hemelvaart naar de hemel en op de Pinksterdag kwam Christus tot Zijn discipelen. Dit was een geestelijke, zichtbare en persoonlijke komst van Christus. Hij liet Zijn discipelen niet als wezen achter, maar keerde tot hen terug door Zijn Geest om hen toe te rusten, te verlichten, te inspireren en kracht te geven (Jh 14:16-18,23,28; Hd 1:8; Hd hfst. 2; Rom 8:9-10; Kol 1:27).

▪ Zijn komen om Zijn Koninkrijk (Zijn Kerk) te vestigen.

Na de uitgieting van de Heilige Geest kwam Christus door Zijn Geest tot Zijn discipelen om Zijn Koninkrijk te vestigen (Zijn koningschap als Koning, niet alleen van Israël, maar van alle volken in de wereld) (Mt 16:28; Mt 26:64; 1 Kor 15:25). Deze onzichtbare heerschappij van Christus vanuit de hemel zou mensen zichtbaar veranderen (Lk

17:20-21; 1 Tim 1:15-17), zou mensen zichtbaar discipelen van Jezus Christus maken (Mt 28:19-20), zou zichtbaar gemeenten over de hele wereld vestigen (Mt 16:18-19) en zou deze wereld ondersteboven keren (Hd 17:6) zoals in het boek Handelingen beschreven. Deze komst van Christus werd door velen van Zijn discipelen in hun leven gezien! Dit was een geestelijke, onzichtbare en persoonlijke komst van Christus. Het was het begin van Zijn komen dat zou doorgaan door heel de nieuwtestamentische periode tot aan de voleinding bij zijn wederkomst. Dit is wat christenen blijven bidden: "Uw Koninkrijk kome" (Mt 6:10)!

▪ Zijn komen om gelovigen te behouden.

Door heel de nieuwtestamentische periode komt Christus door Zijn Geest weer en weer om mensen te roepen tot eeuwig leven door Zijn Woord (Jh 5:24-26), om in de harten van christenen in de hele wereld te leven (3:20), hen te verzamelen in Zijn Kerk/Gemeente (Mt 16:18; 1 Kor 12:13), hen van binnenuit te beheersen (Rom 8:9-10,16; Kol 1:27), hen tot Zijn discipelen te maken en bij hen te blijven tot de voleinding van de wereld (Mt 28:19-20). Dit is een geestelijk, onzichtbaar en persoonlijk komen van Christus. Aan hen die Hem aannemen, liefhebben en gehoorzamen, openbaart Hij Zich geestelijk en komt Hij geestelijk Zijn woning in hen maken (Jh 14:21,23). En Hij blijft geestelijk te midden die in Zijn Naam bijeenkomen (1:13; 2:1; Mt 18:20; Ef 2:22).

▪ Zijn komen om te oordelen.

Door heel de nieuwtestamentische periode komt Christus door Zijn Geest weer en weer om de gemeenten te oordelen voor hun zonden (2:5; 3:3; zie Jh 5:22,27). Dit is een geestelijke, onzichtbare en persoonlijke komen van Christus. Als gemeenten niet ontwaken en weer de eerste werken gaan doen, zal Hij onverwachts komen en hun kandelaar van zijn plaats wegnemen, d.w.z., die gemeente zal ophouden een licht in de wereld te zijn! En Hij komt telkens weer om de valse apostelen, valse profeten en valse leraren (2:16) en degenen die Zijn Kerk/Gemeente vervolgen te oordelen (hfst. 8 en 9).

▪ Zijn komen om zielen te halen.

Door heel de nieuwtestamentische periode wanneer een mens sterft komt Christus of om deze mens in de hemel te verwelkomen (2:25; zie Lk 16:22; Jh 14:1-3; Fil 1:23) of hem in de hel te werpen (zie Lk 12:20; Lk 16:23-24). Dit is een geestelijke, onzichtbare en persoonlijke komen van Christus.

▪ Zijn komen om lichamen te halen.

Bij Zijn wederkomst aan het einde van de nieuwtestamentische periode zal Christus zichtbaar in Zijn verheerlijkte goddelijke en menselijke natuur komen (Mt 16:27; Mt 24:3,27,30-31,36-44; Mt 25:31-32; 1 Kor 11:16), de laatste oorlog winnen (16:14-16), de lichamen van alle mensen uit de dood doen opstaan (Jh 5:28-29; Hd 24:15; 1 Kor 15:23; 1 Tes 4:13-17), de uitverkorenen bijeenbrengen (14:14-16; zie Mt 24:30-31,40a,41a; 2 Tes 1:10), de rechtvaardigen belonen (2:25; 11:18b; zie Mt 25:34-40) en de onrechtvaardigen veroordelen (6:17; 11:18a,c; 14:17-20; zie Mt 25:41-48), de aarde vernieuwen en met al Zijn mensen als het Nieuwe Jeruzalem zichtbaar op de aarde neerdalen om voor eeuwig samen met hen op de nieuwe aarde te wonen (21:1-3; zie Hd 3:21; 2 Pet 3:3-13)! Dit zal een lichamelijke, zichtbare en persoonlijke komst van Christus zijn. Tot die tijd zal het evangelie verspreidt worden, niet alleen aan alle volken, maar ook aan Israël (Mt 10:23).

(6) De aansporing van Christus.

2:17a Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt.

Zie Openbaring 2:7.

(7) De belofte van Christus.

2:17b Aan wie overwint, zal ik zeker van het verborgen manna te eten geven. Christus belooft de overwinnaars die de verleiding weerstaan om compromissen met de wereldse feesten te sluiten dat zij de verborgen manna te eten zullen krijgen. Tijdens hun tocht uit Egypte hadden de Israëlieten een soort, zichtbare, fysieke brood te eten gekregen (Ex 16:4,14-15). Dit heeft hen veertig jaar lang in het leven gehouden, kracht gegeven en tevredenheid verschaft. Christenen die niet deelnemen aan de heidense feesten aan de afgoden met hun onrein voedsel (geofferd aan de afgoden van hun stad of gilde), zullen van het verborgen manna te eten krijgen. Dit verwijst naar een soort geestelijke voedsel die niet met ogen gezien kan worden of met het verstand begrepen kan worden. Het is goddelijk van oorsprong en werking (Ps 4:7-8). Christus Zelf is "het Brood van het leven" (Jh 6:32-35) en Hij Zelf zal hen geestelijk voeden met de volheid van zijn genade en zegeningen, en zo hen versterken, verfrissen en voor altijd verzadigen. Christus en de Zijnen hebben de tijdelijke bevredigingen van de zondige wereld niet nodig.

en Ik zal hem een witte steen geven met op die steen een nieuwe naam geschreven, die niemand kent dan wie hem ontvangt. Er bestaan verschillende uitleggingen die wij verwerpen.

(Onjuiste uitleg). De witte steen is niet de "tessera" of "uitnodiging" die iemand ontvangt als uitnodiging naar het feest van de Grote Koning. Het is niet het steentje dat gebruikt wordt bij de rechtsbank om iemands vrijspraak te symboliseren. Het is ook niet het aandenken dat de overwinnaars in de Romeinse Spelen of gladiatoren als bewondering van de schare ontvangen die hen vrijstelt verder deel te nemen aan de verplichte vechtsporten tot de dood. Het is niet het symbool van triomf van het geloof die de gelovige toelaat tot de Messiaanse Feest. Het is niet een verwijzing naar de oudtestamentische Urim and Tumim bij het gooien van het lot.

(Een goede uitleg). De witte steen bevat de inscriptie van de onbekende nieuwe naam van de christen. *Zijn nieuwe naam vertegenwoordigt zijn werkelijke innerlijke en wedergeboren karakter en unieke individuele persoonlijkheid in de hemel die hij alleen kent*. In de eeuwigheid ontvangt een christen een nieuw relatie met Christus die uitgedrukt wordt in zijn verheerlijkte en getransformeerde karakter (naam). Deze verhouding met Christus zal voor elk individu absoluut uniek zijn.

De twaalf stenen in de borsttas van de hoge priester vertegenwoordigt de twaalf stammen van Israël (Ex 28:15-21). Hier vertegenwoordigt de witte steen met de nieuwe naam de persoon die het ontvangt. De witte kleur duidt op *onschuld, reinheid, heerlijkheid en overwinning* (3:4; 6:2). De steen zelf symboliseert *duurzaamheid en onsterfelijkheid*. De nieuwe naam op de steen drukt *het essentiële wezen en karakter* van de persoon uit (zie 2:3).

Dus de witte steen met nieuwe naam vertegenwoordigt de unieke, nieuwe, heerlijke en eeuwige karakter die de christen in de eeuwigheid ontvangt. Het vertegenwoordigt een persoon, vrij van schuld, gereinigd van zonden, en in deze toestand blijvend voor eeuwig. Het feit dat hij alleen deze naam kent, betekent dat hij absoluut uniek zal zijn. Niemand anders zal als hij zijn. Alleen mensen met dezelfde eigenschappen kunnen elkaar als gelijken herkennen. Dit is al waar in dit leven (1 Kor 2:11), maar zal ook waar zijn in de eeuwige staat. De christenen die overwinnen zullen alleen bewust zijn van hun unieke wezen in de eeuwigheid. Deze uitleg komt overeen met Jesaja 56:5, Jesaja 62:2, Jesaja 65:15 en Openbaring 19:12.

(De beste uitleg). De witte steen bevat de inscriptie van de onbekende Naam van Jezus Christus. *De nieuwe Naam vertegenwoordigt het heerlijke opgestane karakter van Christus in de hemel die Hij alleen kent*. In de eeuwigheid ontvangt de christen een nieuw relatie tot Christus uitgedrukt in het heerlijke karakter van Christus op de troon (Zijn Naam). Deze relatie tussen Christus en de christen zal absoluut uniek zijn, evenals de beloning uit genade voor elk christen absoluut uniek zal zijn.

In alle andere passages in Openbaring verwijst de nieuwe Naam altijd naar de Naam van God of Christus (3:12; 14:1; 22:4). Ook in de voorgaande deel ontvangt de christen Christus, het verborgen manna. En in de volgende deel (3:12) ontvangt de christen de nieuwe Naam van Christus. In het Oude Testament ontving de hoge priester de nieuwe naam "De heiligheid van de HEERE" op zijn voorhoofd als een aanduiding dat hij de speciaal gewijde dienstknecht van de HEERE was (Ex 28:36ff.). Zo ontvangt de christen in het Nieuwe Testament "de Naam van Christus" op hun voorhoofden (14:1) als aanduiding dat de christenen de speciale gewijde dienaren van Christus in de laatste eeuw zijn. Dit is in contrast tot de aanhangers van het beest (de antichrist) die het merkteken van het beest op hun voorhoofden ontvangen (13:16; 20:4) als aanduiding dat zij de speciaal gewijde dienaren van het beest zijn. Op de huidige aarde heeft de christen de naam van Christus op zijn voorhoofd geschreven, maar het is niet zichtbaar voor het menselijke oog. In de eeuwige staat zal dat nieuwe naam aan hem geopenbaard worden. Dan zal hij ten volle bewust worden van de heerlijkheid die hij erft, maar die nu nog voor hem verborgen is en niemand zich kan voorstellen!

In de eeuwige staat zal hij die nieuwe naam van Christus ontvangen, d.w.z., de nieuwe en volmaakte relatie met Christus die hij in zijn heerlijke veranderde wezen in de hemel zal zien. En omdat hij zelf de naam van Christus draagt, zal ook hij herschapen worden naar de gelijkens van Christus in overeenstemming met zijn geschapen en herschapen persoonlijkheid en in overeenstemming met de beloning die hij uit genade van Christus zal ontvangen. Het feit dat hij alleen deze nieuwe naam kent, betekent dat hij absoluut uniek zal zijn. Niemand zal als hij zijn: niemand zal als hij de heerlijke en opgestane natuur van Christus uitdrukken als hij. (1 Jh 3:1-3; zie Ef 3:10). Het woord "poikilos" in Efeziërs 3:10 betekent "veelkleurig" en verwijst naar de grote verscheidenheid van wijsheid van God en in 1 Petrus 4:10 naar de grote verscheidenheid van genade van God. In de eeuwige staat zal geen christen een duplicaat van een ander zijn, maar elk christen zal absoluut uniek zijn!

(8) Een mogelijke toepassing.³

De gemeente van Pergamum is een voorbeeld van een gemeente die vervolgd wordt door politiek, die een keuze moet maken tussen Caesar en Christus.

De gemeente van Pergamum vertegenwoordigt alle gemeenten die te maken hebben met een keus tussen het politieke systeem van Caesar of Christus. De wereld is nog steeds het domein waar de satan en zijn demonen hun macht vertonen en waar de Kerk/Gemeente (de vrouw in Openbaring 12:1-6) opgejaagd en verbannen wordt. Christenen volgen niet de weg van de wereld (Ef 2:2) en daarom gaat hun manier van leven tegen alles in wat in de wereld als "normaal" beschouwd wordt. Er zijn verschillende oorzaken voor vervolging die steeds weer tegen christenen uitbarsten. Tegen gemeenten als die van Smyrna barst vervolging los als gevolg van godsdienstige tegenstand. De andere godsdiensten haten de christenen, omdat de genade die de christenen verkondigen al hun verheerlijking van de wet wegneemt. Tegen gemeenten als die van Pergamum barst vervolging los als gevolg van politieke tegenstand. Het koninkrijk van de wereld (de Romeinse Rijk) en andere regeringen botsen met het Koninkrijk van God, omdat zij geen andere koninkrijk naast zich dulden.

Pergamum had veel tempels waar de Caesars van Rome vereerd werden. Een heel grote tempel werd in 29 v.C. op een heuvel achter de stad gebouwd ter ere van Caesar Augustus. Dit werd beschouwd als "de troon van satan" De aanbidding van menselijke leiders en gehoorzaamheid aan hen trekt mensen weg van de onsterfelijke God naar

³ zie J.H. Bavinck. En voort wentelen de eeuwen.

sterfelijke politieke leiders. De staat wordt een totalitaire macht dat het leven van de wieg tot de graf regelt. Het individu verliest z'n vrijheid. De christenen worden gedwongen hun morele en geestelijke overtuigingen, geweten en besluiten opzij te zetten en alleen te geloven en te doen wat de staat beveelt. Een dergelijke staat aanbidt haar politieke leiders en politiek programma.

Christus openbaart Zichzelf, niet als het Lam dat geslacht is, maar als de Leeuw van Juda (5:5) Die triomfeert! Te midden van alle demonische activiteiten in de koninkrijken van de wereld, vestigt Christus Zijn Koninkrijk! Met Zijn scherp tweesnijdend zwaard strijdt Hij tegen de koninkrijken van de wereld Maar Hij verdedigt ook Zijn Kerk en oordeelt, snoeit en reinigt alle kwaad uit Zijn Kerk.

Christus prijst de trouw van christenen die weigeren deel te nemen aan de keizer cultus en godsdienstige ceremoniën van volksfeesten. Zulke christenen worden altijd beschouwd als spelbedervers en verraders van de staat en haar godsdienst. Het gevolg is dat christenen hun banen en posities in de maatschappij verliezen, geen handelcontracten mogen sluiten en buiten belangrijke en eerbare posities in de maatschappij gesloten worden. Sommige van hen worden zelfs gedood. Maar de christenen realiseren zich dat deze aanbidding van de politieke en godsdienstige leiders in wezen een cultus van de satan is!

Christus veroordeelt christenen (i.e. de Nikolaïeten) die toch compromissen sluiten met het koninkrijk van de wereld. Deze soort christenen voelen zich evenveel thuis bij de heidense feesten als bij de bijeenkomsten van de gemeente. In het Oude Testament gaf Bileam advies aan de Moabitische koning om Gods volk niet met het zwaard aan te vallen, maar Gods volk met heidense praktijken te overwinnen! Hij wist dat net genoeg plezier, feesten met een beetje alcohol of seks Gods toorn tegen Israël zou ontsteken zodat niet Moab, maar God Israël zou vernietigen (Num 31:16)!

Christus beveelt de gemeenten zich te bekeren en de mensen die compromissen sluiten uit de gemeente te verwijderen. Echte volgelingen van Jezus Christus sluiten geen compromissen! Echte christenen zeggen "ja" tegen Christus en een radicale "nee" tegen iedereen en alles wat hen van Christus wil aftrekken! Maar als de gemeente nalaat tucht uit te oefenen, zal Christus Zelf komen en tegen de gemeente met Zijn tweesnijdend zwaard strijden!

Christus belooft aan christenen die overwinnen "het verborgen manna": een verwijzing naar de rijkdom van Christus Zelf (Jh 6:27-35). En Hij belooft hen "een witte steen met een nieuw naam": een verwijzing naar de volledige rechtvaardiging en heiliging van elke christen. Terwijl de totalitaire staat al zijn onderdanen tot dezelfde lage standaard reduceert, transformeert het Koninkrijk van Christus ieder christen naar Christus gelijkvormigheid waarin elk christen een volkomen unieke persoonlijkheid en karakter heeft! Terwijl het koninkrijk van de wereld de unieke persoonlijkheid, karakter, verantwoordelijkheid en bijdrage van elk mens uitwist, legt het Koninkrijk van God juist nadruk op de unieke persoonlijkheid, karakter, verantwoordelijkheid (taak) en bijzondere bijdrage van ieder mens in de schepping! Terwijl het koninkrijk van de wereld mensen in naamloze dingen en nummers reduceert, ontwikkelt het Koninkrijk van Christus juist heel bijzondere kenmerken in mensen en geeft elk mens een uniek naam. Terwijl het koninkrijk van de wereld vernietigt, herschept het Koninkrijk van Christus. Christus verandert slaven in vrije mensen en "nummers" in nieuwe "namen"!

DEEL 4. Openbaring 2:18-29. DE BRIEF AAN DE GEMEENTE VAN TYATIRA.

(1) De stad Tyatira

2:18a En schrijf aan de engel van de gemeente in Tyatira:

Burgers. Tyatira was oorspronkelijk een nederzetting van Lydia. De Griekse generaal Seleucus heeft de stad herbouwd en vestigde oude soldaten van Alexander de Grote daar. De stad had betrekkingen met Filippi (Hd 16:14). De stad lag in een vallei die twee andere valleien met elkaar verbond. Het had geen natuurlijke verdediging. Later kwam de stad onder Romeinse heerschappij en de Romeinen vestigde een garnizoen soldaten daar om hun hoofdstad Pergamum te verdedigen.

Handel. Tyatira was een centrum van communicatie, had veel passanten, en werd een handelsstad Er waren veel handesgilden: wolbewerkers, linnenbewerkers, kledingindustrie, ververs, leerbewerkers, pottenbakkers, enz. Deze gilden functioneerden als vakverenigingen en waren verbonden aan de aanbidding van beschermgoden van het gilde.

Godsdienst. Zie Izebel hieronder.

(2) De zelfaanduiding van Christus.

2:18b Dit zegt de Zoon van God! Christus introduceert Zichzelf als de Zoon van God om Zijn hoogverheven positie en macht te openbaren (zie Ps 2).

Die ogen heeft als een vuurvlam. Christus ziet alles wat mensen doen, ook de verkeerde en verborgen dingen. Niets en niemand is van Zijn alziende ogen onttrokken (Heb 4:13). Wat Hij niet kan verdragen te zien, zal Hij opbranden in het vuur (2 Tes 1:8). Christus dreigt Zijn gemeente met een vernietigend oordeel.

en voeten als blinkend koper: Dit was een onbekend allooï, die in de Oud Latijnse vertalingen "een allooï van zilver en goud" vertaald werd en in een Syrische vertaling als "een metaal uit Lebanon". Zijn voeten waren gereed slechte mensen te vertrappen (1 Kor 15:25). Het drukt Zijn heiligheid uit die de zonde en aanhoudende ongerechtigheid van

mensen niet kan verdragen. Hij is een verterend vuur (Heb 12:29) en Hij zal zeker de oberouwelijke zondaars vernietigen. Nu dreigt Hij zonder z'n dreigement uit te voeren (zie 14:19-20; 19:15).

(3) De aanbeveling van Christus

2:19 Ik ken uw werken, de liefde, het dienstbetoon, het geloof, uw volharding en uw werken, en ook dat de laatste meer zijn dan de eerste. Christus is volledig billijk in Zijn beoordeling van de gemeenten. Hij prijst wat goed is. Hij weet wat er in hun harten en denken is. Hij kent hun daden en de vooruitgang die zij maken

(4) De veroordeling van Christus.

2:20 Maar Ik heb steeds enkele dingen tegen u (enkelvoud): Christus aarzelt niet de leider (de verantwoordelijke oudste) of de gemeente te veroordelen wanneer zij zonde in de gemeente tolereren! Misschien was deze leider bang om op te spreken, omdat deze vrouw Iebel een hoge dunk van zichzelf had en zichzelf een "profetes" noemde. De leider van de gemeente liet na haar onder tucht te plaatsen! De gemeente had mensen die compromissen sloten met de zondige wereld onder tucht moeten plaatsen en buiten de gemeente moeten sluiten (1 Kor 5:9-13)! Het treurige resultaat was dat vroegere leden (hier: dienaren genoemd) van Christus en Zijn Kerk weggetrokken werden. Omdat de leiders van de gemeente niet opraden tegen de valse leraren, keerde Christus Zich tegen de leiders van de gemeente! Al gedurende de oudtestamentische periode waarschuwde God mensen tegen mensen die zichzelf "profeet of profetes" noemden, maar eigenlijk valse profeten waren (Jer 23:16-32)!

dat u de vrouw Iebel, die van zichzelf zegt dat zij een profetes is, steeds ongemoeid haar gang laat gaan om te onderwijzen en Mijn dienstknechten te misleiden, zodat zij (geestelijke, morele en seksuele) hoererij bedrijven en afgodenoffers eten. In Tyatira waren valse leraren die waarschijnlijk aan de kult van de Nikolaïeten behoorden. Een van hun vrouwen heette Iebel. Haar naam is natuurlijk een synoniem voor verleiding tot afgoderij en immoraliteit (1 Kon 16:31-33; 1 Kon 18:4,13,19; 1 Kon 19:1-2). Zoals de Iebel van het Oude Testament trok deze Iebel christenen weg van Christus en verleidde hen tot afschuwelijke afgoderij. De immoraliteit (Grieks: porneia) van Iebel kon geestelijk, moreel of seksueel geweest zijn. Zij functioneerde als een profetes, lerares en verzamelde volgelingen voor haar valse leer. Zij leerde mensen hoe zij de vervolgingen geassocieerd met de afgoderij kon ontwijken: "de diepe geheimen van de satan" (zie 2:24).

(5) De bevelen van Christus.

De volgende woorden worden tegen Iebel en haar volgelingen gericht.

2:21 En Ik heb haar tijd gegeven, opdat zij zich van haar hoererij zou bekeren, maar zij heeft zich niet bekeerd.

2:22 Zie, Ik werp haar te bed met hen die overspel met haar plegen, in grote verdrukking, als zij zich niet bekeren van hun werken.

2:23 En haar kinderen zal Ik door de dood ombrengen. Christus was geduldig en verlangde dat zij zich zou bekeren. Maar zij had zich verhard en ging doelbewust door met de verspreiding van haar valse leer. Nu was de tijd van geduld van de Heer tot een einde gekomen (zie Gen 6:3)! Door te zeggen, "Zie" (2:22), vraagt de Heer vooral aandacht voor wat Hij gaat zeggen en doen. Haar veroordeling wordt iets ongewoons en vreselijk. Hij gaat haar met een vreselijke ziekte slaan die veel pijn zal veroorzaken (zie 1 Kor 11:28-30). De mensen die met haar geestelijke, morele of seksuele immoraliteit bedrijven, zullen eveneens intens lijden. De Heer zal ook haar natuurlijke kinderen met de dood straffen. Hij straft de slechte mensen ook door hun kinderen en volgelingen te straffen (zie Ex 20:5; Gal 6:7-8). Zijn oordelen zullen zo erg zijn dat mensen van heinde en verre dit te horen zullen komen.

De volgende woorden worden tegen alle gemeenten gericht:

en alle gemeenten zullen weten dat Ik het ben Die voortdurend nieren en harten doorzoek, en Ik zal u geven eenieder naar uw werken. De nieren en harten symboliseren wat het meest onzichtbaar en onbekend in de mens is (Jer 17:9-10; zie Ps 51:8,12). De doordringende ogen van Christus heeft de werkelijke motieven van de valse leraren doorzien: zij zijn niet bereid vervolging te lijden ter wille van Christus! Zij sluiten liever compromissen dan voor de zaak van Christus te lijden. Christus waarschuwt alle gemeenten dat Hij hun diepste en verborgen motieven doorziet en ze in het eindoordeel in het licht zal brengen. De absolute waarheid aangaande alles en iedereen zal dan helemaal en aan iedereen bekend zijn. En Hij zal iedereen naar hun werk vergelden (Ps 62:13; Mt 16:27).

De volgende woorden werden aan de getrouwe gemeentelieden gericht:

2:24 Maar Ik zeg tegen u, en tegen de overigen in Tyatira, voor zover zij deze leer niet hebben en zij, zoals zij dat noemen, de diepten van de satan niet hebben leren kennen: Ik zal u geen andere last opleggen

2:25 dan deze: Houd vast aan wat u hebt totdat Ik kom (letterlijk: zal gekomen zijn).

De diepten van de satan te leren kennen. De valse profetes argumenteerde, "Om de satan te overwinnen moet je eerst satan met ervaring kennen". Zij leerde dat mensen de satan niet kunnen overwinnen tenzij zij eerst door persoonlijke ervaring met de satan bekend werden! Daarom spoorde zij christenen aan om de goddeloze feesten van de gilden bij te wonen, afgoderij en immoraliteit te bedrijven ten einde een "christen" te kunnen blijven of zelfs een beter "christen" te kunnen worden. Dit is wat het betekent om "de diepten van de satan te leren kennen" (2:24). Deze valse leer reflecteert de Gnostische (hindoeïstische) *dualistische levensbeschouwing* van deze cultus, omdat zij alleen "de ziel" als de essentie van de mens beschouwden. "De ziel" zit gevangen in "het lichaam" en de mens moest proberen zijn ziel uit

deze gevangenis te bevrijden. De methode van bevrijding was om zich aan elke vorm van kwaad over te geven ten einde het kwaad te overwinnen. Je hoeft het kwaad niet te vrezen, want het kwaad kan niet de essentie van de mens (i.e. zij ziel) raken. Elke moderne godsdienst die deze dualistische levensbeschouwing aanhangt, leidt tot een soortgelijk minachting van ethiek in godsdienst. Dit was beslist een kult met een gevaarlijke valse leer.

Houd vast aan wat u hebt. Christus belooft de getrouwe christenen in Tyatira dat Hij geen ander bevel aan hen geeft dan wat op de Jeruzalem Consultatie (Hd 15:28-29) besloten werd. Christus spoort de christenen aan vast te houden aan wat zij hebben: in het bijzonder de openbaring in de Bijbel, totdat Christus komt. Hij komt finaal bij zijn wederkomst (Mt 16:27). Maar voor de meeste mensen komt Hij wanneer zij sterven! Dan worden zij in het gelijk gesteld of veroordeeld.

(6) De belofte van Christus.

2:26 En wie overwint en wie Mijn werken tot het einde toe in acht neemt, hem zal Ik macht geven over de heidenvolken. De overwinnaars zijn christenen die de verzoeken (verleidingen) van Izebel en de andere valse profeten weerstaan en de wil van Christus tot het einde doen. In Openbaring 2:22 noemt Hij de werken van Izebel waarvan mensen zich moeten bekeren. En in Openbaring 2:26 noemt Hij de werken die mensen moeten doen tot het einde. Deze werken verwijzen naar leven zoals Christus op de aarde deed (1 Jh 2:6), leven volgens de geboden van Jezus (Jh 15:14) en doen van werken die in de Bijbel geopenbaard worden (Ef 2:10). De mensen die overwinnen volgen in de voetsporen van Christus (1 Pet 2:21).

Welk gezag wordt er aan christenen gegeven? Een aanhaling uit Psalm 2:9.

2:27 En hij zal hen hoeden met een ijzeren staf – zij zullen als kruiken van een pottenbakker verbrijzeld worden

2:28 En Ik zal hem de morgenster geven. “De morgenster” in het universum heerst over elke nieuwe dag. De ster die de drager van de scepter van Jakob vertegenwoordigt (Num 24:17) en de Koning van de Joden vertegenwoordigt (Mt 2:2) is het symbool voor koninkrijkheid en koninklijk gezag. Evenals Christus de Ware Morgenster is (22:16) die over het universum heerst (1:5; zie Mt 28:19), zo zullen christenen de morgenster bezitten in de zin dat zij met Christus zullen heersen en in Zijn koninklijk gezag en heerlijkheid zullen delen (zie 22:5). Al het duisternis zal uiteindelijk en voor eeuwig buitengedreven zijn.

– **zoals ook Ik die macht van Mijn Vader heb ontvangen.** “De natiën” zijn een symbool van allen die de christenen onderdrukken en vervolgen in de tegenwoordige tijd. Christus heeft gezag van Zijn Vader ontvangen om te heersen (12:5) en de natiën neer te slaan (19:15). De christenen die trouw blijven zullen ook gezag ontvangen om samen met Christus te heersen en ook met Christus geassocieerd te zijn in het laatste oordeel. “Hoeden” betekent hier niet “heersen (regeren) over de natiën voor een bepaalde periode”, maar betekent hier “in het oordeel verbrijzelen” zoals het parallelle woord in het Hebreeuws vereist (2:26; Ps 2:8-9). In het laatste oordeel zullen de goddeloze en onrechtvaardige mensen als gebroken aardewerk zijn (zie Jer 19:10-11) en zij zullen nooit weer tegen de christenen kunnen opstaan of ooit weer opstaan! Na het laatste oordeel zullen de onrechtvaardigen van de aarde verwijderd worden en de rechtvaardigen zullen over de nieuwe aarde heersen (21:27; 2 Pet 3:13). De rechtvaardigen zullen de culturele opdracht in Genesis 1:28 helemaal vervullen. Christenen zullen met Christus op Zijn troon zitten (3:21), d.w.z., zij zullen een volledige deel hebben aan zijn overwinning, zijn heerschappij en zijn heerlijkheid.

(7) De aansporing van Christus.

2:29 Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt.

Zie Openbaring 2:7.

(8) Een mogelijke toepassing.⁴

De gemeente van Tyatira is een voorbeeld van een gemeente die geplaagd werd door valse theologie, een gemeenten die een keus moet maken tussen acceptatie vinden bij de zondige wereld of acceptatie vinden bij Christus. Acceptatie is een sociologisch probleem.

Deze gemeente van Tyatira vertegenwoordigt alle gemeenten die een keus moeten maken tussen een immoreel sociale systeem zoals die van de Nikolaieten en vasthouden aan Christus en wat zij van Hem ontvangen hebben. Tyatira was een industrie en handelsstad. Het was beroemd voor vele “gilden”. “Een gilde” was een gemeenschap met een bepaald ambacht of beroep, een vakbond en een beschermgod. Iedereen die betrokken was in industrie (het produceren van dingen) of handel (het verkopen en kopen van dingen) moest aan een gilde behoren. Anders liepen zij gevaar door iedereen geboycot te worden. Deze gilden hadden een uitgesproken heidens karakter met ieder z'n eigen beschermgod en godsdienstige feesten waaraan ieder lid moestern deelnemen. De feesten werden gekenmerkt door banketten die ontaarden in orgiën (vreten, drinkgelagen, dronkenschap en seksuele immorele plezier). Zo een sociale structuur van de maatschappij maakte het voor christenen heel erg moeilijk te werken en te leven. Hun financiële inkomen was erg afhankelijk van hun deelname aan deze gilden. Wanneer christenen weigerden deel te nemen aan deze feesten werden zij geboycot en uit de gemeenschap uitgebannen.

⁴ zie J.H. Bavinck. En voort wentelen de eeuwen.

Om het evangelie te verkondigen in zo een gemeenschap, moeten de christenen zich niet onttrekken uit de gemeenschap. Maar om God te gehoorzamen en heilig te leven, moeten de christenen niet deelnemen aan deze feesten en ceremoniën.

De nieuwe theologie. Sommige predikers in Tyatira stimuleerden de christenen aan deze feesten en ceremoniën deel te nemen omdat hun omstandigheden dat vereiste! Dus, om dit moeilijke dilemma op te lossen, creëerden zij een nieuw theologie! De theologie van de Nikolaïeten rechtvaardigde christenen die deelnamen aan de heidense feestelijkheden en afgodische ceremoniën.

Het schijnt dat zij leerden dat omdat deze heidense afgoden niet echt bestonden, de christenen deze goden konden eren zonder hun geloof in Christus te schaden. Christenen moeten dit doen wanneer zij daardoor hun sociale en financiële positie in de wereld zeker konden stellen. De theologie van de Nikolaïeten bepleitten af en toe deelname aan deze heidense feesten en ceremoniën ten einde te kunnen blijven bestaan. Hun moeilijke omstandigheden dicteerde deze compromis. Christenen moesten af en toe aan een orgie, drinkgelag of seksuele plezier deelnemen om zo door de gemeenschap geaccepteerd te worden. Op deze wijze leerden de christenen “de diepten van de satan” door ervaring kennen (3:24). Door te zondigen zouden de christenen meer en met groter nederigheid deelnemen aan het Avondmaal. Hoe dieper een christen in de zonde viel, des te groter was Gods genade die hem vergaf. Hoe dieper een christen in de hel wegzakte, des te glorieuzer was zijn hemelvaart. De Nikolaïeten hoopten dat God niet hun werkelijke motieven zou ontdekken, namelijk, dat zij geld wilden verdienen en wilden ontsnappen uit de verdrukking en vervolging door de heidenen en tegelijk “christenen” konden blijven! De theologie van de Nikolaïeten was heel praktisch. Het stelde een mens in staat “een christen” te zijn en tegelijk al de voordelen van de heidenen mee te pikken!

Maar de theologie van de Nikolaïeten staat lijnrecht tegenover de Bijbel! De apostel Paulus verwierp deze theologie in Romeinen 6:1-23! Omdat de Bijbel niet deze theologie leerde of steunden, namen de Nikolaïeten hun toevlucht tot “nieuwe openbaringen door middel van profetieën, visioenen en dromen! de Nikolaïeten verweten de christenen die hun theologie verwierpen als “ongeestelijk”, omdat deze christenen niet meedeinden op de golven van de Geest en omdat zij niet geloofden in hun profetieën, visioenen en dromen!

De promotor van deze theologie was ogenschijnlijk een vrouw, genaamd Izebel. Een oud handschrift leest, “uw vrouw, Izebel” en doet voorkomen alsof Izebel de vrouw van de oudste was. In elk geval noemde Izebel zichzelf “een profetes”. D.w.z. ze maakte aanspraak dat zij haar inspiratie en theologie direct van de Heilige Geest ontvangen had. Zo kon zij zichzelf rechtvaardigen zonder steun van de Bijbel! Het is veel makkelijker om een valse leerstelling op een profetie te baseren dan het vanuit de Bijbel te bewijzen. Valse profeten en valse leraren doen vandaag nog hetzelfde: ze baseren hun leer op profetische inspiratie, verwijten christenen die hun profetieën verwerpen als “ongeestelijk” beschuldigen christenen die vasthouden aan het Woord als “wettisch”, omdat zij niet “meedeinen op de golven van de Geest”. Maar let op 1 Korintiërs 4:6-7 en Handelingen 26:22. Valse profeten uit andere godsdiensten beschuldigen christenen zelfs dat zij de Bijbel veranderd hebben, maar kunnen geen bewijs leveren! Er zijn duizenden handschriften van de oorspronkelijke Griekse tekst van het Nieuwe Testament en van vertalingen van het Nieuwe Testament in de eerste twee eeuwen n.C. die bewijzen dat deze profeten inderdaad valse profeten zijn. Izebel en haar aanhangers waren dus een gevaarlijke vijfde colonne binnen de Kerk!

Christus berispt gemeenten als die van Tyatira die dergelijke profeten en profetessen met hun valse leerstellingen tolereren. Deze valse profeten en hun aanhangers hopen vrij te springen van de verdrukking en vervolging binnen hun maatschappij, maar zij kunnen nooit ontkomen aan het oordeel! Als zij zich niet meteen bekeren zal Christus komen en zullen zij intens lijden!

Christus openbaart Zichzelf als degene die alles ziet en zal optreden met Zijn oordelen. Hij onderzoekt de harten en nieren, de meest verborgen motieven en houdingen van de mens. Hij ziet hun lafhartigheid, compromissen en liefde voor geld, status en gemak in de maatschappij. Christus verbiedt mensen om de inhoud van de Bijbel te veranderen (zie 22:18-19)! Deze valse profeten kunnen Jezus Christus niet ontlopen, want zijn ogen is als een vuurvlam (Hij ziet hun ongerechtigheid) en Zijn voeten is als blinkend koper (Hij zal hen verbrijzelen)! Hij zal iedereen geven naar hun werken (2:23).

Terwijl de aanhangers van de nieuwe theologie “ontsnapping aan de vervolging” beloofde, dreigde Christus hen met intens lijden nu op een ziektebed en in de eeuwigheid met verbrijzeling. De ongehoorzame christenen moeten rekening gaan houden met de Koning van het Koninkrijk.

Christus beveelt alle christenen vast te houden wat zij in Christus ontvangen hebben tot Zijn wederkomst. Hij belooft aan de trouwe christenen dat zij zullen deelnemen aan het laatste oordeel over de mensen die compromissen sloten met de zondige wereld. En zij zullen deelnemen aan de heerschappij over de nieuwe aarde. In Gods grote finale oordeel zullen alle machtsrelaties ondersteboven gekeerd worden: de vervolgte christenen zullen heersen en de christenen die niets op de aarde hadden zullen alles bezitten, omdat zij Christus, de Morgenster bezitten. (22:16)!